

cumhuriyet savcılarına ceza kovuşturması yapmak üzere açık çağrımızdır!

bakanlık, hukuk devleti ilkesi ve anayasa'ya aykırı olarak tmmob'ye bağlı odaları ve belediyeleri tehdit ediyor

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın proje onaylarında üye kayıt belgesi ve sicil durum belgesi sunan meslek mensuplarının projelerinin alınmaması, alınır ise hem belediye hem de oda yöneticileri hakkında yargı yoluna başvurulması yönündeki genelgesi üzerine 14 Aralık 2012 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Oda ve Belediye yöneticilerini açıkça tehdit ediyor.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı normal zamanların hukuk normlarından muaf bir biçimde olağanüstü hal rejiminin bakiyesi KHK ile -seçim öncesi, parlamento görevde iken- kuruldu. Bu Bakanlık, KHK ile tüm ülke toprağı üzerinde tek söz sahibi olduğunu ilan etti. Sonra da Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Yasa ile "dönüşüm" adı altında yıkım yetkisi aldı. Şimdi ise tek taraflı ilan ettiği yetkilerin üzerinden meslek odalarının yetkilerini yok eden yönetmelikler ve genelgeler yayımlamaya başladı. Bu da yetmemiş olmalı ki, posta dağıtım yoluyla suç isnadında bulunma görevi üstlendi.

Bakanlık, önce 3 Nisan 2012 tarihinde Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği ve Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nde değişiklik hükümlerini yayımlanarak yürürlüğe koydu, ardından 14 Nisan 2012 tarihinde yine aynı yönetmeliklerde değişiklik yaptı. Bu yönet-

meliklerle, Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nce fenni mesullerden istenen "sicil durum belgesi" ile "oda kayıt belgesi"ni taahhütname biçimine dönüştürdü. Aynı şekilde, Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'nce yapı denetim elemanlarından istenen "sicil durum belgesi"ni de "taahhütname" biçimine dönüştürüp üye beyanını yeterli görerek denetimleri ortadan kaldırdı.

Yapı Denetimi Uygulama ve Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nde 3 Nisan ve 14 Nisan 2012 tarihinde yapılan değişikliklerin uygulanması aşamasında dikkat edilecek hususları düzenleyen 2012/12 nolu Bakanlık genelgesiyle de "mühendis ve mimarların odalarına denetim yaptırılmaları yasaklanmış, üye kayıt belgesi ve sicil durum belgesi sunan meslek mensuplarının projelerinin alınmaması, alınır ise hem belediye hem de oda yöneticileri hakkında doğrudan yargı yoluna başvurulması" İçişleri Bakanlığı'na, 81 ilin valiliklerine ve büyükşehir belediye başkanlıklarına dağıtım yapılarak bildirilmiştir.

Meslek odaları yöneticileri hakkında yargıya başvurma bildirimi yöneticilere açık tehdittir. Ancak bu tehdit “niçin yapılmaktadır?”, asıl korkutucu ve ürkütücü yan budur. Bakanlık açıkça, meslek mensuplarına, “Meslek odanızca konulan kurallara uymayın, yalnızca üye kaydınızı yaptırın ve bir daha odanıza uğramayın. Hatta sunacağınız hizmetlerde üye kayıt, sicil durum belgesi ya da büro tescil belgesi de almanıza gerek yok, biz sizin tek taraflı taahhütte bulunmanızı yeterli buluyoruz” demektedir. İnsanların tüm yaşamında gıdadan yapıya, tekstilden soluduğumuz havaya kadar mühendislik ve mimarlık hizmeti yer alırken mühendislik ve mimarlık hizmetinin denetim dışına itilmesinin gerekçesi kamu yararına olabilir mi? Bakanlık Odaları tehdit etmektedir ancak asıl tehdit topluma yöneliktir. Denetimsiz sunulan hizmetin toplum açısından sonuçları ağır olacaktır.

Bakanlık aynı zamanda Anayasa’yı da tanımamaktadır. Bakanlığın tüzelkişiliği olmamasına karşın meslek odalarının tüzelkişiliği Anayasa’da tanımlanmıştır. Anayasal kuruluş olan TMMOB ve bağlı odaların, anayasal görevlerini yapmalarından dolayı merkezi idare tarafından tehdit edilmesinin dünyada başka bir örneğine rastlamak olanaklı değildir.

Anayasa’nın 135. maddesinde “Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslek faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir.” biçiminde tanımlanan meslek kuruluşları görevlerini nasıl yerine getireceklerdir? Meslek odasıyla fiilen ve hukuken bağları kesilmiş, meslek mensubunun meslek disiplini nasıl sağlanacaktır?

Normal işleyen bir demokratik hukuk devletinde her kurum ve kuruluşun görevleri, sorumlulukları belirlenmiştir ve herkes kendi görev alanında Anayasa ve yasaların vermiş olduğu yetki ve sorumlulukları yerine getirir. Meslek odası ile meslek mensubu arasındaki ilişki de Anayasa ile tariflenmiş, özel yasa ile de bu kurallar düzenlenmiştir. Bakanlık, bu kurallara aykırı olarak yayımladığı genelgelerle meslek odalarına “Meslek mensubunu denetleme” demektedir. Oysa meslek mensubunu denetlemeden Anayasa’da belirlenmiş olan görevleri ifa etmenin olanağı ve yasal karşılığı bulunmamaktadır.

Bakanlık, yargı kararlarını tanımamaktadır. Meslek mensuplarının uyacakları kurallar, TMMOB Yasası kapsamında, TMMOB ve oda genel kurullarında tartışılmış, karara bağlanmış ve yönetmelik olarak yayımlanmıştır. Şu an yürürlükte olan meslek kurallarını düzenleyen tüm yönetmelikler yargı denetiminden geçmiş ve hukuka uygun bulunmuştur. Bakanlık ise yargı tarafından hukuka uygun bulunan yönetmeliklere uymama çağrısı yapmaktadır. İçişleri Bakanlığı, valilikler ve belediyelerden hukuka uygun proje sunanların projelerinin alınmamasını, alınır ise belediye görevlileri ve oda yöneticileri hakkında yargı yoluna gidilerek işlem yapılmasını istemektedir. Bu istem, hukuksuzluğa, yargı kararlarını ihlale ve kuralsızlığa davet olup, anayasal suç oluşturmaktadır.

Artık yeter diyoruz! Cumhuriyet Savcılarını, açıkça Anayasa ve yasalara uymama çağrısı yapan Bakan ve bürokratları hakkında soruşturma açmaları için göreve çağırıyoruz.